

Brüsszel, 2019.10.1.
SWD(2019) 342 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

A BIZOTTSÁG (EU).../... RENDELETE
a hűtőkészülékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelményeknek
a 2009/125/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti meghatározásáról,

valamint a 643/2009/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről

és

A BIZOTTSÁG (EU).../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE
az (EU) 2017/1369 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a hűtőkészülékek
energiacímkezése tekintetében történő kiegészítéséről,

valamint az 1060/2010/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet hatályon kívül
helyezéséről

{C(2019) 1806 final} - {C(2019) 2120 final} - {SEC(2019) 333 final} -
{SWD(2019) 341 final}

Vezetői összefoglaló

A hűtőkészülékek környezettudatos tervezésére és energiacímkezésére vonatkozó követelmények megállapításáról, valamint a 643/2009/EK¹ és az 1060/2010/EU² rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló rendeletek hatásvizsgálata

A. A fellépés szükségessége

Miért? Milyen problémát kell megoldani?

A hűtőkészülékek a mai napig a háztartások legnagyobb villamosenergia-fogyasztói közé tartoznak (az elektromos vízmelegítők és a világítás után, de a televíziókészülékek, elektromos sütők, mosógépek, mosogatógépek stb. előtt állnak a rangsorban).

Az előrejelzések szerint a háztartási hűtőkészülékek villamosenergia-fogyasztása beavatkozás nélkül is csökkenne a 2015-ös 86 TWh/év szintről 57 TWh/évre 2030-ig.

Ez a megtakarítás azonban nem feltétlenül valósulna meg

- (1) az elavuló energiafogyasztási címkézés és a korszerűtlenné váló energiahatékonysági követelmények miatt.
A jelenlegi rendeletekkel kapcsolatos egyéb problémák:
- (2) a körforgásos gazdasághoz szükséges követelmények hiánya;
- (3) bizonyos kiskapuk megléte, és hogy egyes technológiák esetében a követelmények nem igazán megfelelőek.

Mi a kezdeményezés várható eredménye?

Naprakész energiahatékonysági követelmények és energiafogyasztási címkézés mellett javulni fog az uniós ipar versenyképessége, és hatékonyabbá válik a termékekkel kapcsolatos fogyasztói tájékoztatás.

A körforgásos gazdaság célkitűzéseire való hozzájárulás egyrészt pénzt takarít meg a fogyasztók szempontjából, másrészt megkönnyíti az újrahasznosítást.

Az új hatály megszünteti a kiskapukat, és technológiászemleges megközelítéssel teremt egyenlő versenyfeltételeket az ipar számára, megkönnyítve ugyanakkor a megfelelést és a végrehajtást is.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?

Az energiahatékonysági minimumkövetelmények és az energiahatékonysági címkézés uniós szintű előírása egyértelmű hozzáadott értéket képvisel.

Uniós szinten harmonizált követelmények hiányában a tagállamok érezhetnék úgy, hogy termékspecifikus nemzeti energiahatékonysági minimumkövetelmények előírására van szükség saját környezetvédelmi és energiapolitikájuk keretében. Ez pedig akadályozná a termékek szabad mozgását. A környezettudatos tervezéssel és az energiacímkézéssel kapcsolatos intézkedések bevezetése előtt ez valóban problémát jelentett sok termék esetében.

A háztartási hűtőkészülékekre vonatkozó jelenlegi környezettudatos tervezési követelményekkel már nem érhető el költséghatékony energiamegtakarítás, és a jelenlegi energiafogyasztási címkézés sem teszi már lehetővé a fogyasztók számára, hogy könnyen különbséget tegyenek a készülékek között. A környezettudatos tervezési követelmények és az energiahatékonysági címkézés uniós szintű naprakésszé tétele garantálja, hogy a végfelhasználók energiahatékony terméket vásárolhassanak, valamint biztosítja az egységes tájékoztatást, függetlenül attól, hogy mely tagállamban vásárolnak meg egy terméket. Ez az online kereskedelem élénkülése miatt egyre fontosabbá válik. Az uniós környezettudatos tervezési követelmények és energiahatékonysági címkézési előírások valamennyi tagállamban felhívják a figyelmet az energiahatékony termékekre, ezáltal növelve piacukat, és motiválva az ipart az ilyen termékek fejlesztésére.

¹ A Bizottság 643/2009/EK rendelete (2009. július 22.) a 2005/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a háztartási hűtőkészülékekre vonatkozó környezetbarát tervezési követelmények tekintetében történő végrehajtásáról (környezettudatos tervezési rendelet) (HL L 191., 2009.7.23., 53. o.).

² A Bizottság 1060/2010/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2010. szeptember 28.) a 2010/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a háztartási hűtőkészülékek energiafogyasztásának címkézése tekintetében történő kiegészítéséről (energiafogyasztási címkézési rendelet) (HL L 314., 2010.11.30., 17. o.).

B. Megoldások

Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?

Négy szakpolitikai lehetőséget mérlegettek:

1. Alapforgatókönyv: a környezettudatos tervezésre és az energiafogyasztási címkézésre vonatkozó jelenlegi rendeletek, valamint minden más releváns meglévő uniós szintű szakpolitika és intézkedés marad érvényben.
2. A legkisebb életciklusköltség (LLCC) figyelembevétele: ez az előnyben részesített lehetőség.
 - Energiahatékonysági határértékek az LLCC szintjén;
 - Az energiafogyasztást jelölő címkén A-tól G-ig terjedő skála használata;
 - A legújabb vizsgálati szabványokon alapuló mérési módszerek és követelmények;
 - Új adatokon alapuló számítási módszerek és követelmények;
 - A készülékek javíthatóságának fokozását célzó követelmények;
 - A készülékek újrafeldolgozhatóságának javítását célzó követelmények;
 - Az élelmiszer-pazarlás megelőzését célzó intézkedések.
3. Ambiciózus forgatókönyv: Ugyanaz lenne, mint a 2. lehetőség, de 25%-kal szigorúbb energiahatékonysági követelményekkel.
4. Engedékeny forgatókönyv: Ugyanaz lenne, mint a 2. lehetőség, de 20 %-kal kevésbé szigorú energiahatékonysági követelményekkel.

Ki melyik alternatívát támogatja?

A konzultációs fórum elé terjesztett munkadokumentum az LLCC-opciót igen ambiciózus határidőkkel egészítette ki. A beérkezett észrevételekből kitűnt, hogy ez túl ambiciózus lenne, ezért elvetették. Az érdekelt felek észrevételeket tettek ezzel az elvetett lehetőséggel és a hatásvizsgálatban bemutatott lehetőségekkel kapcsolatban.

Néhány tagállam és a szóban forgó termékcsoport fő szakmai szövetsége úgy vélte, hogy a minimális energiahatékonysági követelmények az elvetett lehetőség szerinti időzítésben túl merészek. A legtöbb érdekelt az energiahatékonysági követelmények szintjének csökkentése helyett az alkalmazás későbbre halasztását tartotta kívánatosnak.

Az ipar az engedékeny forgatókönyv mellett érvelt, de el tudta fogadni az LLCC-opciót.

A nem kormányzati környezetvédő szervezetek ambiciózusabb energiahatékonysági szintek alkalmazását ösztönözték. Az időzítés tekintetében a legtöbben egyetértettek azzal, hogy a gyártók számára időt kell hagyni a készülékeknek az új szabványok és számítási gyakorlatok szerinti újratestelésére. Emellett több, a körforgásos gazdaságot előmozdító követelményt szorgalmaztak.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?

2030-ra a 2. lehetőség (LLCC) alkalmazásával a következő eredmények érhetők el:

- 9,6 TWh/év energiamegtakarítás és 3,1 Mt CO₂/év egyenértékű üvegházhatásúgáz-kibocsátáscsökkenés, ami az Unió 2030-ra vonatkozó végsőenergiafelhasználás-megtakarítási célkitűzésének 0,66 %-a, illetve üvegházhatásúgáz-kibocsátáscsökkentési célkitűzésének 0,25 %-a;
- 2,8 milliárd EUR/év csökkenés a végfelhasználói kiadásokban, továbbá 0,44 milliárd EUR/év többletbevétel a vállalkozások számára;
- igazodás más gazdasági ágak műszaki fejlődéséhez és globális energiahatékonysági minimumkövetelményeihez;
- hozzájárulás az uniós ipar versenyképességéhez és a kiemelkedő színvonalú gyártóiparban betöltött vezető szerepéhez;
- a rés piacokon működő kkv-k védelme.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?

A becsült adminisztratív teher:

- a beszállítóknál egyszeri 3 300 000 EUR; évente 90 000 EUR;
- a kereskedőknél egyszeri 600 000 EUR;
- uniós szinten egyszeri 90 000 EUR; évente 42 000 EUR;
- a tagállamoknál 330 000 EUR évente.

Ez a költség az új energiacímkézési keretrendelet alkalmazásának következménye; a környezettudatos tervezésből fakadó további költségek nem várhatók.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

A rendelet hatálya alá tartozó hűtőkészülékeket gyártó kis- és középvállalkozások csak egyes rés piacokon találhatóak, mint például a minibárok (alacsony zajkibocsátású készülékek) vagy az egyedi, illetve kis sorozatban gyártott, éttermek, bárok vagy borkedvelők számára készülő, általában üvegajtós, egyedi bortároló készülékek szegmense. Ezek piaci részesedése e szegmensekben mintegy 30–40%-ra tehető.

A kkv-k által biztosított munkahelyek védelme és a kkv-kra gyakorolt hatás korlátozása érdekében minden lehetőség megengedőbb a bortárolás és az alacsony zajkibocsátású készülékek kapcsán. Az üvegajtóval rendelkező bortárolók és az alacsony zajkibocsátású hűtőkészülékek kapcsán még kevésbé szigorú előírások kerültek a javaslatba.

Lesz-e jelentős hatása az intézkedésnek a tagállamok költségvetésére és közigazgatására?

A fentiekben bemutatottakon kívül a tagállamok költségvetésére/közigazgatására nézve nem lesz további hatás.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Igen, az előnyben részesített lehetőség várhatóan pozitív hatással lesz az uniós versenyképességre és innovációra.

A háztartási hűtőkészülékek energiahatékonysági címkézésére vonatkozó rendelet felülvizsgálata várhatóan támogatja az innovációt és ösztönzi a piaci átalakulást, ahogy azt a múltban is tette. Összhangban van a jelenlegi piaci tendenciákkal, vagyis a jobb energiahatékonyságra való törekvéssel, és azzal, hogy a magas hatékonyságot jelző címke erős vásárlásösztönző hatással bír.

Az innovatív, energiahatékony technológiák versenyképes áron történő fejlesztése növeli az európai gyártók versenyképességét. Ez azért fontos, mert az ázsiai gyártók piaci részesedése gyorsan nő. E gyártók esetében a minőség helyett a termék ára fontos vonzerő.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A felülvizsgálati záradék az elfogadás után 5 évvel történő felülvizsgálatot irányoz elő.